

url: <http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.69.html:348366-Los-gazda---losa-i-roba>

Loš gazda - loša i roba

Biljana Stjelja | 08. oktobar 2011. 20:51 | Komentara: 0

Imidž preduzeća skoro da je podjednako važan kao i sami proizvodi, jer čak 55 odsto potrošača u Srbiji ne bi kupovalo robu od kompanija za koje smatraju da se loše odnose prema sopstvenim radnicima i životnoj sredini. A, prema istraživanju koje je prošle godine sproveo „Sinovate“ u saradnji sa „Smart kolektivom“, čak trećina potrošača uvek obraća pažnju na ugled kompanije čije proizvode namerava da kupi.

Zato se ovim pitanjem, konačno, pozabavila i država i u to ime usvojila Strategiju za društveno odgovorno poslovanje, kojom želi da jasnim zakonima i standardima poslovanje svih preduzeća u Srbiji „podigne na viši nivo“, i to najkasnije do 2015. godine.

- Sindikati ukazuju da veliki broj privatizovanih kompanija ne ispunjava obaveze iz kupoprodajnih ugovora, da značajan broj poslodavaca ne isplaćuje redovno plate pa mesečno, u proseku, 100.000 zaposlenih ne prima ni dinara, a pravi je fijasko i u naplati doprinosa. Uz sve to, ni oblast zaštite na radu nije dovoljno uređena, pa znatan broj preduzeća nema još Akt o proceni rizika, iako je to zakonska obaveza - kažu u Ministarstvu rada i socijalne politike. - A to je daleko od društveno odgovornog poslovanja.

U Ministarstvu dodaju i da je ovaj zadatak deo procesa priključivanja naše zemlje Evropskoj uniji. Ipak, ne čini se kao da se mnogo odmaklo u toj nameri.

- Kada se postavi pitanje odgovornosti, ispitanici su pokazali da najmanje poverenja imaju u državnu upravu, odnosno u Skupštinu, lokalnu vlast i republičku Vladu. Više od polovine ih, bez obzira na starost i stepen obrazovanja, smatra da ove institucije ne rade u interesu zajednice. Međutim, ni kompanije ni civilni sektor po ovom pitanju nisu mnogo bolje ocenjeni, pošto je između 40 i 50 odsto ispitanih izrazilo nepoverenje i u ove aktere društvenog života - objašnjava Neda Stanković iz „Smart kolektiva“. - Kada je u pitanju odgovornost poslovnog sektora, samo 11 odsto ispitanika moglo je da navede bar jednu kompaniju koja primenjuje društveno odgovorno poslovanje. Uglavnom su navođeni „Delta Holding“, „Holcim“, „Koka-Kola“, „Hemofarm“, „Telekom“ ...

VLADA NA PRVOM MESTU Na pitanje ko je najodgovorniji za opšte dobro društva, čak 96 ispitanika je prst usmerilo na Vladu Republike Srbije. S druge strane, 55 odsto ih je reklo da u nju ipak - nema poverenja.

Prema njenim rečima, za građane Srbije najvažnije teme su i dalje uslovi rada i zapošljavanje, odnosno zaštita zdravlja i bezbednosti radnika, obezbeđenje sigurnih radnih mesta i zaštita životne sredine.

- Kada je u pitanju stanje u različitim oblastima u vezi sa društveno odgovornim poslovanjem, prema proceni ispitanika najveći problem u našoj zemlji predstavljaju korupcija i obezbeđenje sigurnih radnih mesta, a tek potom zaštita životne sredine i filantropske aktivnosti - dodaje Stankovićeva.

A da bi se uopšte promenila ova praksa sve su veći ujedinjeni napori različitih partnera.

- Mala i srednja preduzeća mogu, uvidom u primere dobre prakse, da nauče kako mogu da povećaju prodaju privlačenjem klijenata sa većom društvenom i ekološkom svešću, kako da unaprede kvalitet proizvoda i usluga, smanje troškove efikasnijom upotrebom resursa, privuku i zadrže najbolje radnike, stvore poverenje i poboljšaju reputaciju - rekla je Ana Tomas, sekretar Globalnog dogovora u Srbiji, najmasovnije dobrovoljne organizacije posvećene društveno odgovornom poslovanju, koja u svetu okuplja čak 9.000 članica i dodala da se samo kroz zajedničke programe mogu razmenjivati iskustva sa svih meridijana i učiti na dobrim primerima iz razvijenog sveta.

Stanovništvo u Srbiji i dalje pokazuje visok stepen nepoverenja u državne institucije, ali i u civilni sektor i preduzetnike. Tako čak 42 odsto ispitanika smatra da velike internacionalne kompanije uopšte ne rade u interesu našeg društva, a 49 odsto misli da to ne čine ni nevladine organizacije.

ŠTA JE ODGOVORNO POSLOVANJE

- Obuhvata poštovanje zakonskih obaveza: porez, zdravlje i bezbednost, prava radnika, prava potrošača, regulativa u oblasti životne sredine
- Uključuje umanjivanje ili eliminisanje negativnih efekata poslovanja po društvo i upravljanje rizikom, bez obzira da li je reč o povredama na radu ili zagađenju prirode
- Uvećava pozitivne efekte poslovanja kroz inovacije, investicije i partnerstva usmerena ka društvenom dobru i dobru po životnu sredinu, na primer, otvaranje radnih mesta, društveni i ekonomski razvoj, rešavanje konflikta...